

DZIENNIK WILNO WILEŃSKI

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Wilno, Mosto Administracji i Drukarni 12-44. Redakcja otwarta od 19 do 24-ej. Administracja czynna w dni powszednie od 9 do 20-ej, w niedziele od 12 do 13-ej. „Dziennik Wileński” wychodzi codziennie, z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych.

PRENUMERATA: miesięczna 4 zł., z odnośnieniem i przesyłką pocztową 4 gr. 50, zagranicą 8 zł.
OGŁOSZENIA: za wiersz milim. przed tekstem i w tekście (6 łamowe) 35 gr., za tekstem (10 łamowe) po 12 gr., nekrologi przed tekstem po 25 gr. Ogłoszenia cyfrowe, skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca o 25 proc. drożej. Terminy druku mogą być przez Administrację dowolnie zmieniane. Konto czekowe w P. K. O. Nr. 80187.

Znowu pakt 4-ch mocarstw.

LONDYN. (Pat.) Cała prasa londyńska w prawie jednobrzmiących depeszach w Rzymie potwierdza, że zasady paktu 4-ch mocarstw zostały w Rzymie ustalone oraz że parafowanie tekstu nastąpi w Genewie w ciągu bieżącego tygodnia.

Dzienniki podkreślają, że pierwotny projekt uległ znacznym zmianom. Redakcja proponowana obecnie ma na celu uspokojenie Małej Ententy i zaręcza, że pakt 4-ch mocarstw w niczem niema być równoznacznym z dyktandem, gdyż wszelka akcja rewizyjna w pozostawiona jest Lidze Narodów. Co do rozbrojenia pakt podkreśla ma wyraźnie, że może ono być osiągnięte etapami, wyszczególnienie jednak tych etapów pozostawia Genewie.

PARYŻ. (Pat.) Prasa podaje w depeszach z Londynu i Rzymu, jakoby pakt czterech został już parafowany. Pewien wysoki urzędnik włoski miał oświadczyć przedstawicielom prasy francuskiej w Rzymie, że pakt jest już parafowany i odesłany został do Genewy, gdzie nastąpić ma jego podpisanie.

PARYŻ. (Pat.) Agencja Havasa donosi, że w/g wiadomości ze źródeł angielskich, Francja, Wielka Brytania, Niemcy i Włochy zaakceptowały nowy projekt paktu 4 mocarstw, którego tekst przesłany został jakoby już do Genewy, gdzie ma być oficjalnie parafowany. Premier pruski Goering miał dojść do zupełnego porozumienia w rozmowach z ambasadorem Francji w Rzymie de Jouve-

nelem. Prasa francuska w dalszym ciągu z rezerwą zachowuje się wobec wszystkich obiegujących na ten temat poglądów.

„Le Petit Journal”, który — jak się zdaje — najlepiej syntetyzuje ogólne stanowisko prasy francuskiej, pisze, że Mussolini oświadczył rzekomo opracował nowy projekt paktu, któremu obecnie, po dokładnym przejrzeniu, poprawieniu i wygładzeniu, brakuje tylko parafy stron zainteresowanych.

LONDYN. (Pat.) W oficjalnych kołach brytyjskich nie ujawniają zbyt wielkiego entuzjazmu na szerzone z Rzymu wiadomości, że pakt czterech został jakoby podpisany, aczkolwiek Foreign Office przyznaje, że poczynione zostały pewne kroki, posuwające znacznie sprawę tę naprzód. Oficjalne koła wskazują wyraźnie na fakt, że porozumienie dotyczy nie tyle rządu brytyjskiego, ile narazie ambasadora Wielkiej Brytanii w Rzymie, który w danym wypadku nie występował na skutek inicjatywy z Londynu, lecz ulegał inicjatywie szefa rządu, przy którym jest akredytowany. Zły stosunek rządu brytyjskiego wobec tego projektu nie oznacza jeszcze przesądzenia stanowiska rządu w tej sprawie.

GENEWA. (Pat.) Paul-Boncour w rozmowie z przedstawicielami prasy francuskiej oświadczył, że wiadomości o rychłym podpisaniu, czy też parafowaniu paktu czterech jest bezpodstawa. Rokowania, których podstawą jest memorandum francuskie, posunęły się naprzód, ale nie nie zdecydowano i nie zostanie zdecydowane, zanim nie wypowie się francuska rada ministrów.

Stanowisko Polski WOBEC PAKTU 4 MOCARSTW

(Telefonem od własnego korespondenta.)

WARSZAWA. W związku z ponownymi pogłoskami o pakcie czterech mocarstw „Iskra” ogłasza, że stanowisko Polski wobec paktu jest negatywne, bez względu na formę paktu i bez względu na to, że Polska byłaby powołana do współpracy.

Ambasadorowie Polski w Rzymie i Londynie wyraźnie to stanowisko Polski wyrażają.

Polska jest państwem suwerennym i mogą ją obowiązywać tylko takie postanowienia i pakt, w których układaniu brała udział i pod którymi położyła podpis.

O umiędzynarodowienie policji w Gdańsku.

GENEWA. (Pat.) „Journal de Genève” poświęca obszerny artykuł sytuacji w Gdańsku, stwierdzając, że atmosfera w wolnym mieście jest nie do zniesienia. Incydenty, które miały miejsce w ostatnich czasach, stanowią niebezpieczeństwo, które wymaga baczej uwagi ze strony Ligi Narodów. Omówiwszy sprawę związków zawodowych i walki politycznej w Gdańsku i stwierdzając, że

policja gdańska jest całkowicie w rękach Ligi Narodów, dziennik przedstawia żądanie opinii polskiej, by policja w Gdańsku została umiędzynarodowiona. Żądanie to — zdaniem pisma — jest podzielane przez wszystkie koła antynacjonalistyczne w Gdańsku. Liga Narodów — kończy dziennik — musi energicznie interwenjować w tej sprawie.

SĄDOWNICTWO GDAŃSKIE W RĘKU HITLEROWCÓW.

GDANSK. (Pat.) Sąd administracyjny ogłosił dziś wyrok w sprawie zażalenia, wniesionego przez dotychczasowy zarząd wolnych związków zawodowych na zajęcie przez hitlerowców w dniu 12 b. m. gmachu związków. Sąd pod przewodnictwem sędziego, który wydał nakaz zajęcia, orzekł, że dokonane ono zostało zgodnie z prawem i dlatego uchyleniu nie podlega.

Charakterystyczne jest, że w uzasadnieniu wyroku sąd stwierdził, iż komisarz Rzeszy Schumann, który upoważnił hitlerow-

ców do objęcia majątku związków, miał do tego dostateczne uprawnienia na podstawie prawa rewolucyjnego. Władze sądowe gdańskie, licząc się z tym stanem rzeczy, uznały pełnomocnictwa, udzielone w Rzeszy tutejszym hitlerowcom, za prawomocne i w następstwie wydały swoje znane zarządzenie, mające na celu zabezpieczenie mienia związków. Wyrok ten wywołał zastrzeżenia ze strony socjalistycznej i centrowej i niewątpliwie będzie zaskarżony do wyższej instancji.

STANISŁAW KODŹ

Zasada narodowości

w prawie międzynarodowym

Skłoda główny księgarńa św. Wojciecha

Stron 160.

Cena 5 zł.

Do nabycia we wszystkich księgarniach oraz w Administracji „Dziennika Wileńskiego”.

PODZIĘKOWANIE.

Niniejszem wyrażam gorące podziękowanie pp. prof. Orłowskiemu, dr. Janowi Oco, dr. Kocpzyńskiej, dr. Kucharkiemu, dr. Chomiakowej i Siostrze Miłosierdzia Tej Kliniki Wewnętrznej U. S. B. za nader troskliwą i bezinteresowną kurację S. GOŁKOWSKA.

Popierajcie Polską Macierz Szkołą.

Deficyt w kwietniu.

Zestawienie budżetu państwowego za kwiecień wykazuje w dochodach 159 840 000 zł. (w kwietniu ub. roku dochody wyniosły 194 828 000 zł.), w wydatkach 175 444 000 zł. (198 930 000 zł. w roku ubiegłym). Deficyt zatem wynosi 15 600 000 zł., gdy w marcu b. r. wyniósł on 41 500 000 zł. W stosunku do marca br. dochody w kwietniu spadły o 3 100 000 zł., natomiast wydatki spadły o 28 900 000. Marzec jest ostatnim miesiącem roku budżetowego, a kwiecień pierwszym miesiącem nowego roku budżetowego.

Posiedzenie Rady Ligi Narodów.

SKARGA MNIEJSZOŚCI ŻYDOWSKIEJ NA NIEMIECKIM ŚLĄSKU.

GENEWA. (Pat.) 72-ga zwykła sesja Rady Ligi Narodów rozpoczęła się pod przewodnictwem delegata Meksyku.

Na pełnym posiedzeniu z okazji ustalenia porządku dziennego sesji delegat niemiecki Keller zakwestjonował wpisanie na porządek dzienny petycji obywatela niemieckiego, z niemieckiego Górnośląska, Bernheima, wniesionej na podstawie art. 147 konwencji górnośląskiej. Delegat nie-

GANDHI w WILNIE

porzuciłby swój dotychczasowy strój ujrząwszy przepiękną wżery koszul sportowych i koszul w jednym kolorze, krawatów letnich fularowych, letnich rękawiczek i pyjam jedwabnych

W POLSKIEJ SKŁADNICY GALANTERYJNEJ FRANCISZKA FRLICZKI WILNO, ZAMKOWA Nr. 9.

Wielka mowa Normana Davisa o rozbrojeniu.

GENEWA. (Pat.) Delegat Stanów Zjednoczonych Norman Davis wygłosił w poniedziałek na posiedzeniu komisji głównej konferencji rozbrojeniowej doniosłe przemówienie, w którym dokładnie objaśnił tezę, zawartą w orędziu prezydenta Roosevelta.

Norman Davis oświadczył, że inicjatywa prezydenta Roosevelta podjęta była przez pałacą konieczność najszybszego rozwiązania zagadnień, przed którymi stoi konferencja, rozbrojeniowa i konferencja gospodarcza. Konferencja rozbrojeniowa doszła do punktu, w którym konieczne jest podjęcie ostatecznych postanowień. Trzeba wreszcie zdecydować, czy narody świata mają zamiar przystąpić do stopniowego rozbrajania się, czy też chcą powrócić do przedwojennego systemu nieograniczonych zbrojeń.

Norman Davis stwierdza dalej, że nie było przewidziane, że mocarstwa centralne będą na zawsze poddane wyjątkowym ograniczeniom w dziedzinie zbrojeń. Zawsze — twierdzi mówca — istniały odpowiedzialne zobowiązania innych sygnatariuszy traktatów do stopniowej zmiany systemu ich zbrojeń do poziomu, ściśle odpowiadającego wymaganiom obronnym. Jeśli nie wstąpimy na tę drogę, trzeba będzie stwierdzić, że polityka zapoczątkowana w roku 1919 została porzucona i że powracamy do wyścigu zbrojeń. W takim razie traktaty pokojowe, opracowywane od 1919 roku począwszy, zostałyby obalone. Światby szedł ku nowej wojnie.

Stany Zjednoczone przyznają, że dla nich redukcja zbrojeń jest sprawą prostszą, niż dla wielu z pośród państw europejskich. Ze swej strony są one gotowe przyczynić się do przezwyciężenia trudności, na jakie natrafia kwestja redukcji zbrojeń.

Celem końcowym winna być — oświadczył Norman Davis — redukcja zbrojeń mniej więcej do poziomu, ustalonego przez traktaty pokojowe, to jest do rozmiarów sił policyjnych wewnątrz kraju. Pierwszym prawdziwym krokiem do tego celu jest — zdaniem Stanów Zjednoczonych — projekt Mac Donalda, który Ameryka gotowa jest poprzeć. Jeśli nastąpi redukcja zbrojeń, Stany Zjednoczone gotowe są pomóc także w tej sprawie przez organizację pokoju.

Jesteśmy gotowi — oświadcza dalej Norman Davis — przyłączyć się do międzynarodowej dyskusji, jeżeli pokój będzie zagrożony. Rządy po wzajemnej konsultacji mogą orzec, że jakieś państwo winne jest naruszeniu pokoju, że pogwałciło zobowiązania międzynarodowe. Rządy mogą wówczas wydać zarządzenia przeciwko napastnikowi. Jeśli Stany Zjednoczone uznają wyrok na winowajcę, wtedy powstrzymają się od wszelkiej akcji, która mogłaby sparaliżować wysiłek narodów dla przywrócenia pokoju.

Norman Davis oświadczył dalej, że Stany Zjednoczone są zwoleńnikami istotnej, automatycznej i stałej kontroli wykonania zobowiązań rozbrojeniowych. Uprawienia stałej komisji rozbrojeniowej w dziedzinie kontroli winny być rozszerzone.

Następnie Norman Davis przypomina propozycje Roosevelta o zobowiązaniu się państw do niewysyłania wojsk poza granice terytorjum narodowego. — Z czasem — oświadcza Norman Davis — dojdziemy być może do wniosku, że napastnikiem jest to

państwo, którego siły zbrojne, gwałcąc traktaty, wkroczą na obce terytorjum. Będzie to najdokładniejsze określenie napastnika.

Norman Davis uważa, że rozbrojenie napotyka na dwie główne przeszkody: obawę przed zwiększeniem zbrojeń jednych oraz niechęć zmniejszenia zbrojeń innych. Jeśli obecnie w decydujący moment jakies mocarstwo odmawia dania konkretnych dowodów swych zamiarów pokojowych i uporczywie dąży do zwiększenia swych zbrojeń, nawet wtedy, gdy inne mocarstwa powzięły doniosłe i istotne zarządzenia rozbrojeniowe, wówczas na to państwo spada największa część odpowiedzialności za niepowożenie konferencji, ze wszystkimi jej konsekwencjami.

„Nie można rozwiązać problemu, jeśli jeden naród chce zwiększyć swe zbrojenia, podczas gdy inne rozbrajają się”.

Zdaniem Normana Davisa, mowa Hitlera i deklaracja Nadołnego, w której przyjęto projekt brytyjski jako podstawę, zmienia sytuację w takim stopniu, że można podjąć na nowo badanie planu brytyjskiego w nadziei osiągnięcia rezultatów.

Norman Davis zakończył swą mowę wyrażeniem przekonania, że konferencja rozbrojeniowa zakończy się pomyślnym wynikiem.

GENEWA. (Pat.) W dalszej dyskusji w komisji głównej przemawiał sir John Simon, który oświadczył, że po deklaracji amerykańskiej, po mowie Hitlera i po wywołaniu przez delegację niemiecką poprawek, burzących cały projekt angielski, obecnie perspektywy są lepsze. Zdaniem brytyjskiego ministra należy obecnie szybko przestudować pozostałe kwestje, ujęte w projekcie brytyjskim, dyskutując artykuł po artykule.

Podchwytując zresztą tę sugestię, Paul-Boncour, jakkolwiek nie miał zamiaru przemawiać, wyraził opinię, że istotnie należy przedyskutować projekt konwencji artykuł po artykule, zaczynając od pierwszej części, dotyczącej bezpieczeństwa.

Pogląd ten poparł przewodniczący Henderson i delegat Hiszpanji. Zdawało się, że propozycja ministra francuskiego wznowienia dyskusji nad częścią pierwszą zostanie przyjęta, gdy niespodziewanie zaprotestował przeciwko temu Norman Davis, którego zdaniem debata nad tą częścią jest obecnie zbyt techniczna. Zażądał on, by przynajmniej zebrało się dla omówienia części drugiej, dotyczącej zbrojeń. Zgodnie z tem życzeniem przynajmniej zostało zwolane na wtorek.

Niemcy bojkotują Austrię.

WIEN. (Pat.) Należący do partii narodowo-socjalistycznej dnia z Karyntji, który wygłosił mowę na zgromadzeniu hitlerow-

ców, został przeniesiony w stan nieczynny. To samo spotkało 3-ch austriackich w Bregenz, którzy śpiewali pieśni hitlerowskie.

SZWECJA DEMONSTRUJE PRZECIWKO KOMUNIZMOWI.

STOKHOLM. (Pat.) Konserwatyści zorganizowali wielką manifestację narodową, skierowaną przeciwko komunizmowi i innym ruchom rewolucyjnym. W pochodzie, który przeszedł przez miasto

wzięło udział przeszło 40 000 osób. W obrzymym meżu, który zakończył manifestację wzięło udział wielu deputowanych konserwatywnych z b. prezesem rady ministrów Lindmanem na czele.

WOJSKA JAPOŃSKIE U BRAM PEKINU.

TOKJO. (Pat.) Wojska japońskie znajdują się w odległości 2 mil. od Pekinu. Według informacji, nadchodzących z frontu do dzienników japońskich, dzisiaj po południu należy oczekiwać wkroczenia pierwszych oddziałów japońskich do miasta. Japońskie Ministerstwo Wojny przypuszcza jednak, że uda się uniknąć okupacji Pekinu.

miecki ma wątpliwości, czy Bernheim może być uważany za przywódcę do mniejszości.

Berheim urodził się w Salzburgu. Naturalizowany jest w Wirtembergii. W ostatnich latach był stałym mieszkańcem Gliwic, a ostatnio, uciekłszy z Niemiec, znajduje się w Czechosłowacji. Zapewne w tych okolicznościach rząd niemiecki będzie popierał swe żądanie uznania Bernheima za nienależącego do mniejszości.

„Rozbrojone Niemcy”.

BERLIN. (Pat.) W poniedziałek do Kilonii przybyli samolotami członkowie rządu z kancleżem na czele celem wzięcia udziału w rewji niemieckiej marynarki wojennej.

W porcie kilońskim skoncentrowano wszystkie jednostki floty wojennej z pancernikiem „Deutschland” na czele.

Flota odbędzie 2-dniowe manewry. Ćwiczeniom przyspitywać się będzie kanclerz z pokładu okrętu „Schleswig-Holstein”.

W poniedziałek w południe odbyła się defilada oddziałów marynarki. Do zebranych marynarzy kanclerz Hitler wygłosił przemówienie, w którym oświadczył, że nowe Niemcy nie zagrażają światu i pragną pokoju, gdyż potrzebują go, chcąc dać pracę milionom bezrobotnych. Pokój — mówił dalej kanclerz — uzyskać mogą tylko

narody, posiadające poczucie honoru i wolności. W tem znaczeniu rewolucja narodowa w Niemczech proklamuje walkę o wolność i równoprawienie Niemiec w świecie.

Zwracając się do zebranych marynarzy, kanclerz oświadczył: „Rząd Rzeszy przybył do Kilonii, aby powitać flotę niemiecką. Wizyta ta posiada zarazem inne znaczenie. Mimo że wielkie jest nasze pragnienie pokoju, to jednak równie silnie jesteśmy zdecydowani odzyskać zpowrotem dla narodu niemieckiego równość prawa i jego wolność. Trwając przy tej decyzji, ślubujemy narodowi niemieckiemu tak długo prowadzić przekazaną naszemu rządowi w spuściznę walkę, aż znów powstana Niemcy honoru i wolności”.

Demonstracja szturmowców na Śląsku niemieckim.

BERLIN. (Pat.) W 12-tą rocznicę walk z powstańcami polskimi pod górą św. Anny na Górnym Śląsku odbył się w niedzielę wiel-

ki przemarsz oddziałów szturmowych całego Śląska niemieckiego przy udziale około 15 tysięcy uczestników.

Dolfuss przeciwko Anschlussowi.

WIEN. (Pat.) Kanclerz Dolfuss wygłosił przemówienie, transmitowane przez radio, w którym podkreślił z naciskiem, że Austria jest państwem wolnym i niepodległym i, że pragnie niem nadać pozostać. Kanclerz zaznaczył, że w Austrii każdy obywatel korzysta z pełnych praw. Zadaniem dziejowem Austrii jest pośrednictwo między narodami.

Prasa przypisuje mowie Dolfussa wielkie znaczenie, gdyż wyraża ona credo polityczne nietylko rządu, lecz także narodu austriackiego.

WIEN. (Pat.) „Der Morgen” donosi, że ponownie zaatakowano Austrię przez ministra Franka spowoduje demarche u rządu niemieckiego. Rząd austriacki złoży protest przeciwko mowom oficjal-

nych przedstawicieli Niemiec, skierowanym przeciwko niepodległości Austrii.

„Der Morgen” wywodzi, że rząd Hitlera pragnie powetować na Austrii niepowodzenia swej polityki zagranicznej. Coraz bardziej ujawnia się chęć Niemców hitlerowskich wszczęcia gwałtownej akcji na rzecz Anschlussu. Rząd austriacki powinien poczynić odpowiednie kroki, aby wybić Niemcom z głowy tę iluzję.

WIEN. (Pat.) „Sonn und Montagszeitung” donosi z Lindau, że minister bawarski Esser proklamował tam na zebraniu prasy zagranicznej bojkot turystyczny Austrii ze strony Niemiec. Bojkot ma być odpowiedzią na liczne wydalenia obywateli niemieckich z granic Austrii.

KRONIKA.

Okres zasiłków dla bezrobotnych pracowników umysłowych.

Agencja „Pid” donosi, że Zakłady Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych...

W ciągu ostatnich 2 lat. Poza tem podwyższono granicę płacy podstawowej...

Praca filantropijno - społeczna Stowarzyszenia Pań św. Wincentego à Paulo.

W ubiegłą niedzielę wieczorem w Sali Śniadeckich odbyło się doroczne walne zgromadzenie...

ko 39.417 kg. różnej żywności, 8466 obiadów i śniadań. Nadto kilkanaście bloczków do herbaciarni...

Pogrzeb powstańca 63 roku.

Na wzgórzach wojskowego cmentarza Antokolskiego złożono wczoraj na wieczny spoczynek zwłoki sędziwego uczestnika powstania...

Mydło Alkaliczne KARPIŃSKIEGO. Dla cery polyskującej, skłonnej do wargów.

Znów pogłoski o upaństwowieniu rejentów.

Krają pogłoski w kołach sanacyjnych, że jednym z pierwszych dekretoów tegorocznej sesji będzie nowa ustawa notarialna...

ORDONÓWNA OTRZYMA 14 TYSIĘCY ŻŁ.

Warszawski Sąd Okręgowy ogłosił wczoraj wyrok w procesie wytoczonym przez p. Hankę Ordonówną...

RODZICE POSYLAJĄCIE MŁODZIEŻ DO SZKOŁ ZAWODOWYCH.

Dzisiaj ogólnie narzekamy na bezrobocie nie tylko wśród robotników, ale mamy już rzeszę bezrobotnych pracowników umysłowych...

Święto druchen S. M. P.

W dniu 28 maja — jak Polska długa i szeroka, w wszystkich miastach i wsiach, gdzie tylko istnieje Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej Żeńskiej (SMP)...

Wzrost za hmurzenia, aż do deszczu.

Wzrost za hmurzenia, aż do deszczu. Możliwe burze. Nieco chłodniej. Umiarkowane wiatry z kierunków zachodnich.

JAKA DZIŚ BĘDZIE POGODA?

Wzrost za hmurzenia, aż do deszczu. Możliwe burze. Nieco chłodniej. Umiarkowane wiatry z kierunków zachodnich.

SPRAWY MIEJSKIE.

Skarga samorządu na władze skarbowe. Sfery samorządowe uskarżają się, na bezład jaki powstał na skutek przejęcia egzekucyj podatków komunalnych...

SPRAWY UNIWERSYTECKIE.

Wybory Rektora. Dzisiaj odbyła się w Uniwersytecie wybory Rektora na okres 1933 — 36.

SPRAWY AKADEMICKIE.

At-ty ugólny „Luzo Kol Matem. Fizycz. i Astronomicznych Pol. Akad. odbędzie się w dn. 25—28 b. m. w Wilnie pod protektoratem J. M. Prof. D-ra Kazimierza Opoczyńskiego...

SPRAWY SZKOLNE.

Popis chórów i orkiestr szkół powszechnych. Popis chórów szkolnych odbył się dn. 16 bm. w sali kina „Rewja”...

ŻYCIE GOSPODARCE.

Zniska opłat za spaw drzewa. Ostatni numer Dziennika Ustaw R. P. (Nr. 37 z dn. 19 maja r. b.) przyniósł rozporządzenie Ministra Komunikacji...

HANDEL I PRZEMYSŁ.

Kilogram chleba razowego 25 groszy. W notatce o ustalonych przez Starostwo Grodzkie w Wilnie cenach chleba zaszła pomyłka...

Żyżniejsza Sroda Literacka poświęcona będzie twórczości niedawno zmarłego artysty Tadeusza Makowskiego...

Cykli wykładów muzycznych, zorganizowany przez Radę Wł. Zrzeszeń Art. (Ostrobramska 9).

Podziękowanie. Panu Mieczysławowi Dziwiłłowi, Profesorowi Seminarium Nauzyielskiego Męskiego im. T. Zana...

Teatr i muzyka. Teatr Wielki na Populancie — ostatnie wieczorne przedstawienie „Pokój na trzech piętach”...

Teatr muzyczny „Lutnia”. Ostatnie przedstawienie „Cnotliwy Zuzanna”...

Występy Heleny Makowskiej w „Lutni”. Po raz pierwszy wystąpi w Wilnie znakomita artystka Helena Makowska...

Występy Heleny Makowskiej w „Lutni”. Po raz pierwszy wystąpi w Wilnie znakomita artystka Helena Makowska...

Szmolcówna w Wilnie. Znakomita primabaleryna Halina Szmolcówna...

Występy Heleny Makowskiej w „Lutni”. Po raz pierwszy wystąpi w Wilnie znakomita artystka Helena Makowska...

Występy Heleny Makowskiej w „Lutni”. Po raz pierwszy wystąpi w Wilnie znakomita artystka Helena Makowska...

Występy Heleny Makowskiej w „Lutni”. Po raz pierwszy wystąpi w Wilnie znakomita artystka Helena Makowska...

POLSKIE RADJO WILNO. Wtorek, dnia 23 maja. 11:40: Przegład prasy. Kom. meteor. 12:05: Audycja dla poborowych (muzyka)...

Sroda, dnia 24 maja. 11:40: Przegład prasy. Kom. meteor. 12:05: Audycja dla poborowych (muzyka)...

KRONIKA POLICYJNA.

Podjęty skład bielizny. W nocy z 21 na 22 bm. zatrzymano Anę Morawską vel Murawską, zam. przy ul. Sawicz 9...

Kto wygrał na loterji?

Warszawa. (Pat.) W czwartym dniu ciągnięcia I klasy 27-ej Polskiej Państwowej Loterji Klasowej...

Gewska deklaracja praw dziecka.

1) Każde dziecko powinno mieć zabezpieczony normalny rozwój fizyczny i duchowy. 2) Dziecko głodne powinno być nakarmione.

Sala do wynajęcia na odczyty i zebrania Orzeszkowej 11 od 11—3 i od 6—8 wiecz.

Cherys. Pielne zdrowe zęby... mydło do zębów i pasta do zębów.

Z KRAJU.

Z POGRANICZA.

NAPAD NA ZABAWĘ POLSKĄ W OLCIE.

Pielgrzymka do cudami słynącego krzyża.

LIDA (Pat). W niedzielę, 21 b. m. ks. dziekan Bojaruniec, proboszcz parafii w Lidzie, odbył z kilkudziesięcym tłumem wiernych z Lidy i okolicy pielgrzymkę do cudami słynącego krzyża, znajdującego się w polu za wsią Cwiermy, o 12 km. oddaloną od Lidy i tam dokonał poświęcenia wzniesioną przez okolicznych właścicieli nad tym krzyżem kapliczką, odprawiając sumę i wygłaszając kazanie.

Jak mówi legenda, krzyż ten postawili tamtejsi wieśniacy przed 200 laty jako ofiarę za wystuchane przez Boga modlitwy o urodzaj. Pierwszym cudem zasłynął ten krzyż 150 lat temu, kiedy to rodzina niejakiego Stefana Walula miała odzyskać nagłe wzrok, utraczony po zabraniu z krzyża pasyżki i rzuceniu jej do komory.

W najbliższym czasie w miejscu tem rozpocznie się budowa małego kościołka. Narazie w wybudowanej przez wieśniaków kapliczce odbywać się będą nabożeństwa 3 razy tygodniowo.

Nowy herb m. Lidy.

LIDA (Pat). Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej uchwalono zwrócić się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o zatwierdzenie dla miasta Lidy herbu historycznego, nadanego Lidzie w roku 1590, wraz z prawem magde-

200 laty jako ofiarę za wystuchane przez Boga modlitwy o urodzaj. Pierwszym cudem zasłynął ten krzyż 150 lat temu, kiedy to rodzina niejakiego Stefana Walula miała odzyskać nagłe wzrok, utraczony po zabraniu z krzyża pasyżki i rzuceniu jej do komory.

W najbliższym czasie w miejscu tem rozpocznie się budowa małego kościołka. Narazie w wybudowanej przez wieśniaków kapliczce odbywać się będą nabożeństwa 3 razy tygodniowo.

Lida oddała 9 ha placów miejskich na cele publiczne.

LIDA (Pat). Na ostatnim posiedzeniu Rady Miejskiej m. Lidy zapadła uchwała przeznaczyć na cele publiczne 9 ha placu miejskiego na Słobódce w Lidzie pod budowę kościoła, szkoły i ochronki oraz na urządzenie placu publicznego, ogrodu i skwerku.

Pomoc bezrobotnym i ludności pow. Wileńsko-Trockiego.

Ostatnio gminie rzeszańskiej przydzielono 2000 kilogramów mąki dla rozdawnictwa między bezrobotnymi i biedną ludnością. Ponadto przyznano 18000 kilogramów mąki dla rozdawnictwa w innych gminach powiatu wileńsko-trockiego.

skiego na Słobódce w Lidzie pod budowę kościoła, szkoły i ochronki oraz na urządzenie placu publicznego, ogrodu i skwerku.

nych gminach powiatu wileńsko-trockiego.

Jest to akcja pomocy doraźnej zainicjowana przez czynniki państwowe.

Pożar wsi Zaświerz w pow. święciańskim.

ŚWIECIANY. W dniu 20 bm. o północy zajaśniała luna nad gminą Świrską. Paląca się wieś Zaświerz. Z okolicznych wiosek pośpieszono na ratunek i pożar zlokalizowano. Spalił się dom Zygmunta Romana ze sprzętami domowymi. W chlewie jego spaliły się 2 krowy, a w spichrzach zapas zboża. Dalej spłonął dom Antoniego Kisiela, również z zabudowaniami gospodarczymi, sprzętami domowymi i zbożem. Pożar

przeniósł się następnie na zabudowania Piotra Zdanki. Spalił się dom również i tego gospodarza, 3 chlewy wraz z zamkniętymi tam 7 owcami i 2 świniami i inne zabudowania. Pożoga zniszczyła również dom Bronisława Kotka, następnie 2 domy Feliksa Segelisa z zabudowaniami gospodarczymi, dom Józefa Kotka i dom Franciszka Kotka. Straty wynoszą około 20 tysięcy złotych.

Ucieczka na teren polski.

Z pogranicza donoszą, iż w nocy z 18 na 19 b. m. koło wsi Bachmatówka w rejonie Radoszkowicz na terenie polski usiłowała dostać się większa grupa uciekinierów z Białorusi sowieckiej. Uciekinierzy w nocy usiłowali przedostać się przez rzekę Undrę, lecz dostrzeżeni przez obserwacyjne patrole sowieckie, ostrzelani zostali z karabinów. Wśród uciekinierów powstała panika. Jedni pod gradem kul płynęli w kierunku strony polskiej, drudzy wydostawali się na brzeg sowiecki, gdzie padali pod kulami sowieckich patroli. Mimo to na teren polski przedostało się trzech zbiegów z grupy 18. Los 15 pozostałych na terenie sowieckim nie jest wiadomy.

Ujęcie przemytników międzynarodowych.

Ze Stołpców donoszą, iż władze bezpieczeństwa publicznego wraz z władzami granicznymi wpadły na trop szajki przemytniczej, grasującej na międzynarodowej linii kolejowej Moskwa—Warszawa.

Zarzucono kilku przemytników, którzy przemycali cenne przedmioty z Rosji do Polski, z Polski do Niemiec i do Francji.

Redowody żubrów.

Ciekawe uwagi o hodowli żubrów i o rodowodach ich arystokratycznych okazów podaje prof. U. P. dr. Jan Grochmalicki w broszurze pt. „Wyniki dziesięcioletniej hodowli żubra w Polsce”.

Żubry obecnie wymierają, to też istniejące okazy otoczone są b. staranną opieką i przedewszystkiem przestrzegana jest czystość krwi żubrów hodowlanych. Tylko dzięki skrupulatnemu rejestrowaniu pochodzenia żubrów rozplodowych zdołano utrzymać najwyższy gatunek żubra — tj. żubra białowieskiego.

Przydomek „białowieski” przysługuje tylko żubrom rasy czystej, urodzonym w Białowieży i posiadającym drzewo genealogiczne. Sztukom krwi mieszanej np. z bizonem, lub co gorzej z krową nadaje się tylko imię bez przydomka.

Przed wojną światową Polska była terenem, gdzie najliczniej hodowały się żubry. W puszczy białowieskiej licza ich dochodziło do 785 sztuk, a w lasach pszczyńskich — do 74 sztuk. W Białowieży żubry wytępione zostały w czasie wojny doszczętnie w Pszczynie w r. 1922 zostało ich tylko 3 sztuki: krowa i dwa stadniki. Stara, bo w r. 1904 urodzona, Planta-Fricka uratowała jednak rasę, urodziła bowiem z Wodanem trzy cielęta.

Teraz zdobi zbiory Muzeum Śląskiego w Katowicach, a zwierztan żubrów w Pszczynie liczy dziś dziesięć głów.

W roku 1924 poznański ogród Zoologiczny próbował stworzyć drugi obok Pszczyna ośrodek hodowli żubrów i nabył parę, pochodzącą z Białowieży, a wywiezioną do Meklemburgii. Ponieważ warunki okazały się nieodpowiednie do hodowli, żubry przewieziono do Białowieży. Ośrodek białowieski składał się z 7 okazów, ale z nich tylko dwa były czystej krwi. Dla zachowania najsłabszego gatunku założono do rozplodzenia wyłącznie żubrów czystej rasy, a wobec krów, pochodzenia mieszanego, stosowano chów eliminacyjny. Ze stadnikami nieczystymi postąpiono jeszcze ostreż: wyłączone je w ogóle z hodowli i oddano do ogrodów zoologicznych.

Przedmioty cenne, złoto i drogie kamienie ukrywano w jednym z wagonów pociągu międzynarodowego, w specjalnie skonstruowanej misternie skrytce, wmontowanej w ścianie wagonu.

Teraz zdobi zbiory Muzeum Śląskiego w Katowicach, a zwierztan żubrów w Pszczynie liczy dziś dziesięć głów.

W roku 1924 poznański ogród Zoologiczny próbował stworzyć drugi obok Pszczyna ośrodek hodowli żubrów i nabył parę, pochodzącą z Białowieży, a wywiezioną do Meklemburgii. Ponieważ warunki okazały się nieodpowiednie do hodowli, żubry przewieziono do Białowieży. Ośrodek białowieski składał się z 7 okazów, ale z nich tylko dwa były czystej krwi. Dla zachowania najsłabszego gatunku założono do rozplodzenia wyłącznie żubrów czystej rasy, a wobec krów, pochodzenia mieszanego, stosowano chów eliminacyjny. Ze stadnikami nieczystymi postąpiono jeszcze ostreż: wyłączone je w ogóle z hodowli i oddano do ogrodów zoologicznych.

„Dzień Kowieński” donosi: Na niedzielę, 14 maja, wyznaczone było w Olicie doroczne ogólne zebranie członków miejscowego Oddziału Towarzystwa „Pochodnia” oraz przedstawienie polskie.

Zebranie nie doszło do skutku z powodów formalnych, przedstawienie natomiast odbyło się, jako pierwszy występ grona miejscowych amatorów na deskach scenicznych, udało się bardzo dobrze. Przedstawienie zakończyło się w kilka minut po 9-jej wiecz. i natychmiast rozpoczęto tańce.

Lecz już o godz. 9 1/2 nagle zgasała na sali elektryczność, a do okien posypały się kamienie. Wybito kilka okien i parę osób z grona artystów zostało lekko zadrażnionych. Jednocześnie na sali został przez kogoś rozsypany proszek, grzący oczy i nos. Powstała panika, tembardziej zrozumiała, że wśród publiczności było sporo kobiet i dzieci. Organizatorzy zabawy szybko jednak przywrócili spokój i porządek. Tańce wznowiono przy świetle świec.

Okazało się bowiem, że zostały przecięte przewody elektryczne, łączące lokal, w którym odbywała się zabawa, z elektrow-

nia, co nie dawało się szybko naprawić. Skutkiem zamachu na zabawę polską część miasta została również pozbawiona światła, a dwie osoby, które w ciemności natknęły się na obcięte druty, doznały lekkiego porażenia prądem.

Zabawa, na której po wypadkach tych wzmożonemu posterunkowi policyjny, trwała w dalszym ciągu. Przy nikłym blasku świec tańczono dziarskiego mazura. Nie przerwało również tańców wybiście około godz. 11 jeszcze jednego okna i dopiero o godz. 1 w nocy zakończono zabawę.

GIEŁDA.

Table with exchange rates for various currencies and commodities like gold, silver, and wheat. Includes entries for Warszawa (Pat), Londyn, Nowy York, and various types of flour and oil.

PRACOWNIA TOW. PAŃ MIŁOŚLIWYCH SW. WINCENTO A PAULU pod nazwą: „ZRODŁO PRACY” — Trocka 19

wykonują PREDKO, DOKŁADNIE i po NISKICH CENACH wszystkie roboty, wchodzące w zakres bielizniarstwa, hańt, krawiecczyn i trykotarstwa. — Polecamy się Szanownej Publicznosci, instytucjom społecznym i klasztorom, ręką za rzetelne i tanie wykonanie zamówień.

letni Haagen, a w Pszczynie — 3 krowy: Plaketta, Platona i Plastyka, oraz dwie półrocze cieliczki, 2 stadniki — Wodan i Platen, oraz dwa byczki — Pless i Haagen.

NOTOWANIA WILEŃSKIEJ GIEŁDY ZBOŻOWO-TOWAROWEJ I LNIARSKIEJ

Table with market prices for various goods including flour, oil, and other commodities. Includes entries for different grades of flour and oil.

CASINO „14 LIPCA” w obsadzie słynnego Clairwskiego zespołu: ANNA BELLA, Pola Illery, Raymond Corrdy, Paul Oliwler, bohater „Mijona”

PAN „Złote Sida” Wkrótce: Pełne widowisko dla ludzi o żelaznych nerwach CYRKOWE Wielka Klatka

DZIEWIĘCIO KINO-TEATR „HELIOS” DZIŚ! Film o którym mówi cały świat Niebywała dotychczas sensacja! Najpiękniejszy film sezonu, wyproduk. kosztem MILJONA DOLARÓW Syn Dżungli

Uwaga! Uwaga! Do Dziennika Wileńskiego i innych pism: Nekrologi oraz wszelkie ogłoszenia i reklamy najtaniej załatwia Biuro Reklamowe STEFANA GRABOWSKIEGO Wilno, Garbarska 1, tel. 82. Kosztorysy na żądanie. NAUKA PRACA Potrzebna dziewczyna do dzieci i pomocy w gospodarstwie. Wwulskiego 5/3, m. 13, od godz. 3 do 6. 89-1

Antysemityzm na Litwie. Jest rzeczą powszechnie wiadomą, że Litwa od pierwszej chwili swego istnienia ma dwóch potężnych opiekunów i sprzymierzeńców: Niemcy i międzynarodowe żydostwo. Nie będziemy tu zastanawiać się nad tem, czem się kierowały te dwie potęgi w swej fililitejskiej polityce. Jest w każdym razie faktem stwierdzonym, że na terenie międzynarodowym zawsze i wszędzie miała Litwa po swej stronie dwóch sprzymierzeńców, którzy nieraz występowali wręcz w roli adwokatów, broniących spraw litewskich. Jeżeli chodzi specjalnie o żydów, to ich zaangażowanie się po stronie litewskiej ze szczególną jasnością uwidoczniło się w okresie walki o Wilno.

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych Oddział w Wilnie

podaje do wiadomości, że ostateczny termin wpłaty pierwszej raty składki ubezpieczeniowej za rok 1933 upływa w dniu 15 czerwca r. b. Po tym terminie będą dołnicane kary za zwłokę; prócz tego w najkrótszym czasie zostaną przekazane zaległości z tego tytułu Władzom Skarbowym do egzekucji.

Jednocześnie przypomina się, że opieszalym płatnikom w razie pożaru odszkodowanie pogorzelowe będzie wypłacane w trzech ratach w przeciągu roku.

Mieszkania i pokoje Do wynajęcia 2 pokoje z alkową i kuchnią i pokój z kuchnią świeżo odremontowane, wolne od podatku lokalowego, w ogrodzie. Popowska 37. Dowiedzieć się Zamkowa 17 m. 14 od 3-8 pop. 868-2

Słowem pozornie położenie żydów na Litwie przedstawia się w kolorach nader różowych i zdawałoby się, że nic nie zagraża w przyszłości żydom litewskim. Są to jednakże pozory. Bo obok przyjaźni, jaką szczerze lub nieszczerze obdarzają żydów politycy litewscy, widzimy jednak w społeczeństwie litewskim nastroje, które dobrze przyszłości stonków litewsko-żydowskich nie wróżą.

